

תכנית החקר באזרחות

מטרות על:

פיתוח של חשיבה רציונאלית, יצירתית, ביקורתית ורפלקטיבית אודות נושאי הלימוד
פיתוח לומד עצמאי
היכרות והתנסות עם תהליכי החקר המקובלים בתחום הדעת
העמקה באחד מנושאי הלימוד באמצעות חקר
פיתוח מיומנויות חקר

מטרות בתחום החשיבה ומיומנויות החקר:

פיתוח חשיבה ביקורתית
התנסות בשאלת שאלות ברמות שונות והגדרת שאלת חקר
איתור ואיסוף מידע, ארגון המידע - סיכום, ניתוח ומיזוג המידע, הצגת מידע בדרכים מגוונות
היכרות עם שיטות מחקר מקובלות במדעי החברה ובמדעי הרוח, והתאמתן לנושא הנחקר
תכנון מערך מחקר
עיבוד ממצאים אמפיריים ניתוחם והצגתם / עיסוק בטקסטים מטיפוסים שונים כבסיס לבדיקת
הנושא, ניתוח מקורות - פרשנות, השוואה, סינתזה ועימות מקורות
בניית טיעונים מורכבים ומבוססים, והסקת מסקנות ממידע מגוון ומורכב
התנסות בפיתוח בעיות
התנסות בחקר של סוגיות אזרחיות
התנסות בכתיבת הצעת מחקר ובכתיבת עבודת חקר ע"פ כללי הכתיבה המדעית

מטרות בתחום המיומנויות החברתיות והאזרחיות:

התנסות בעבודת צוות ופיתוח היכולת לעבוד בצוות
התנסות במעורבות אזרחית
פיתוח של אחריות חברתית
היכרות מעמיקה עם סוגיות אזרחיות אותנטיות

מבנה התכנית

התכנית מתפרשת על פני שתי שנות לימוד
לפחות 3 ש"ש בכל שנה
התכנית משלבת בין למידת נושאים באזרחות ולמידת מיומנויות חשיבה מסדר גבוה ומיומנויות
חקר. התכנית בנויה משתי קומות:

"הקומה הראשונה"

למידת בסיס הידע באזרחות, ע"פ מסמך ההלימה שמתפרסם ע"י המפמ"ר (המסמך לתשע"ה-
תשע"ו מוצג באתר) בשילוב עם למידת מיומנויות חשיבה מסדר גבוה ומיומנויות חקר

קומה זו מוערכת באמצעות מבחן בית ספרי באישור מפמ"ר. מועד אחרון להיבחנות זו הוא בדצמבר של השנה השניה.

"הקומה השנייה"

התנסות בכתיבת עבודת חקר קבוצתית.

התלמידים מגישים לאישור הפיקוח הצעת מחקר כמותית או עיונית. ההצעה מוגשת עד מאי של שנה א'. כתיבת העבודה תיעשה במהלך השנה השנייה.

הדרישות מהעבודה:

ע"פ מחוון לעבודת חקר עיונית או מחוון להערכת עבודת חקר כמותית (מוצגים באתר)

ההערכה

ההערכה מתייחסת גם לתהליך הלמידה וגם לתוצרים

ההערכה נעשית גם ע"י המורה המלמד וגם באמצעות הערכה חיצונית

הרכב הציון לבגרות:

25%	מטלות שונות בהערכת המורה
25%	מבחן בית ספרי באישור מפמ"ר
15%	הערכת המורה את תהליך כתיבת העבודה
5%	הערכת המורה את העבודה (התוצר הסופי)
30%	הערכת מעריך חיצוני את העבודה (התוצר)

דרישות הפיקוח להצטרפות לתכנית

לא היה שקלול דיפרנציאלי באזרחות בשנים האחרונות

לא היו בעיות בטוהר הבחינות באזרחות בשנתיים האחרונות

המורים המלמדים בתכנית חייבים להשתתף בהשתלמות החקר מידי שנה